

V1998-115 14.12.98

Konkurranseloven § 3-9, dispensasjon fra § 3-1 første ledd slik at Express Mat AS og franchisetagerene kan samarbeide om utsalgspriser på pizza og kinesiske retter under varemerkene "Piccolo Pizza" og "Pizza & Kinaekspressen"

Sammendrag:

Express Mat AS og franchisetagerene gis dispensasjon fra forbudet mot prissamarbeid i konkurranseloven for samarbeid om utsalgspriser på pizza og kinesiske retter under varemerkene "Piccolo Pizza" og "Pizza og Kinaekspressen". Dispensasjonen gis på vilkår av at Konkurransetilsynet blir informert hvis nye franchisetagere tiltrer avtalen.

Konkurransetilsynet viser til brev av 5. oktober 1998 der De på vegne av franchisegiveren, Express Mat AS, og 22 franchisetagere søker om dispensasjon slik at de kan samarbeide om utsalgsprisen på pizza og kinesiske retter under varemerkene "Piccolo Pizza"(PP) og "Pizza & Kinaekspressen"(PE). Det vises også til tilsynets brev av 3. september 1998 og telefonsamtaler i sakens anledning.

Forholdet til konkurranseloven

Konkurranseloven § 3-1 første ledd setter forbud mot at to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, fastsetter eller søker å påvirke priser, avanser eller rabatter.

Konkurransetilsynet har vurdert om avtalen mellom Express Mat AS og deres franchisetagere inneholder klausuler som er i strid med forbudene i konkurranseloven § 3-1 første ledd. Punkt 3.5 i franchiseavtalen inneholder følgende bestemmelse:

TAGER forplikter seg til å benytte de utsalgspriser som følger av den til enhver tid gjeldende meny fra PE.

Punkt 3.5 i franchiseavtalen inneholder en klar prisregulering. Ifølge Konkurransetilsynets vurdering er avtalens klausul om prisregulering egnet til å påvirke konkurransen og den er derfor i strid med konkurranseloven § 3-1 første ledd.

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 dispensere fra forbudene i § 3-1 til § 3-4 dersom minst en av følgende bestemmelser er oppfylt:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensninger,
- c) konkurransereguleringen har liten betydning eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

Konkurransetilsynets vurdering og vedtak

Av de 22 franchisetagerene som ønsker å inngå prissamarbeid med franchisegiveren, Express Mat AS, er det 13 som benytter varemerket PP og 9 som benytter varemerket PE. Virksomheten til franchisetagerene består av levering av pizza og andre ferdigretter, i det vesentligste kinesiske retter. Salget skjer på grunnlag av telefonbestillinger til et felles telefonnummer eller over disk hos den enkelte franchisetager. Bestillingene formidles videre til den franchisetageren som geografisk ligger nærmest leveringsadressen.

Konkurransetilsynet har vurdert det relevante produktmarkedet for å være pizza og kinesiske retter som blir solgt gjennom distribusjonskanaler som butikk, telefonbestilling og restauranter. Det relevante geografiske markedet avgrenses til det området som betjenes med levering av pizza og kinesiske retter ved telefonbestilling eller over disk hos PP og PE. Ut fra lokaliseringen til de ulike franchisetagerene er det relevante geografiske området Oslo, Asker, Bærum, Lillestrøm, Strømmen og Kristiansand.

Franchisetagernes omsetning av pizza og kinesiske retter i Oslo, Asker, Bærum, Lillestrøm, Strømmen og Kristiansand, står for en liten del av den totale omsetningen i disse markedene. Prissamarbeidet mellom PP og PE v/ Express Mat AS og de 22 franchisetagerene har derfor liten konkurransemessig betydning.

Franchisesamarbeidet kan øke konkurransedyktigheten til den enkelte franchisetageren. Samarbeid kan lede til kostnadsfordeler som gir rom for lavere priser. Gjennom franchisesamarbeidet skjer det en sentralisering av funksjoner som f.eks felles bestillingssystem og felles regnskapsføringsopplegg, som kan redusere virksomhetens kostnader. Rasjonaliseringsgevinster er det også å hente gjennom felles markedsføring, som vil kunne gi lavere markedsføringskostnader for den enkelte franchisetager og større gjennomslagskraft i markedet. Videre kan prissamarbeidet føre til at franchisetagerene får realisert visse stordriftsfordeler ved innkjøp og rabatter fra leverandørene, noe som reduserer virksomhetens kostnader og dermed øker franchisetagerenes konkurranseevne. Felles priser kan være påkrevd for at PP og PE skal fremstå med en enhetlig profil.

På denne bakgrunn og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 litra c) har Konkurransetilsynet fattet følgende vedtak:

Det gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd slik at franchisegiveren, Express Mat AS, og franchisetagerene kan samarbeide om utsalgspriser på pizza og kinesiske retter under varemerkene "Piccolo Pizza" og "Pizza og Kinaekspresen".

Dispensasjonen gis på vilkår av at Konkurransetilsynet blir informert hvis nye franchisetagere tiltrer avtalen.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder til 15. desember 2003.

Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom vilkårene for dispensasjon ikke er oppfylt eller forutsetningene for dispensasjonen ikke lenger er til stede, jf

konkurranseloven § 3-9 tredje ledd.

Vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. Det vises for øvrig til vedlagte klageskjema "melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak".

Dersom det er behov for dispensasjon ut over utløpsdatoen bes De søke i god tid før dispensasjonen utløper.

[til toppen](#)